

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Onderwerp : Uitbreidings- en beheerplan Bos Brielse Meer en Bernisse
Kenmerk : Z24-285 / D24-1343
Bijlagen : Randvoorwaarden herdenkingsbossen en infografic
Besluitdatum : [28 februari 2024](#)
Vorbereid door : Marieke van de Blaak

1. ONTWERP-BESLUITEN

Het bestuur wordt voorgesteld:

- De locaties voor revitalisering en uitbreiding van bos zoals opgenomen in de bijgevoegde infografic vast te stellen met in acht name van de onderstaande beslispunten;
- In te stemmen met het revitaliseren van circa 1,2 hectare bestaand bos en met het aanleggen van 30,2 hectare nieuw bos, onder de navolgende voorbehouden:
 - a. toekenning van de bij de provincie Zuid-Holland aangevraagde subsidie van € 800.000;
 - b. extra financiering van € 142.804 via het Buitenfonds¹.
 - c. voor wat betreft locatie 6E (Bernisse-Midden) medewerking van de pachter van het perceel.
- In te stemmen met het tot oktober 2024 onder voorwaarden beschikbaar stellen van locatie 6E (Bernisse-Midden) voor een eventueel initiatief van een derde voor het inrichten van een herdenkingsbos of een voedselbos;
- In te stemmen met de realisatie van elzensingels op locatie 6F (Bernisse-Midden), onder de navolgende voorbehouden/voorwaarden:
 - a. financiering van de investeringskosten en de beheerlast door Tennet;
 - b. gedeerde pachtinkomsten en waardedaling van het terrein voor rekening van het recreatieschap;
 - c. medewerking van de pachter van het perceel;
- In te stemmen met de realisatie van circa 1.500 meter halfverhard wandelpad op locatie 5D (Bernisse-Noord) en mogelijk locatie 6A, onder voorbehoud van toekenning van de bij de provincie Zuid-Holland aangevraagde subsidie van € 31.688;
- Een krediet van € 942.804 beschikbaar te stellen tot en met 31 december 2025 voor de revitalisering en aanleg van nieuw bos, met dekking van de subsidie van de provincie Zuid-Holland ter grootte van € 800.000 en de extra financiering via het Buitenfonds ter grootte van € 142.804;
- Een krediet van € 42.250 beschikbaar te stellen tot en met 31 december 2025, ten laste van de investeringsreserve voor de aanleg van 1.500 meter halfverharde wandelpaden en daartoe vanuit de Algemene Reserve € 42.250 over te hevelen naar de Investeringsreserve, met dekking van de subsidie van de provincie Zuid-Holland ter grootte van € 31.688 en een eigen bijdrage vanuit het schap van € 10.562;

¹ Het Buitenfonds is een onafhankelijke stichting die geld werft voor projecten in de natuurgebieden van Staatsbosbeheer en de gebieden die zijn in opdracht van derden beheert. Hiermee kan Staatsbosbeheer waardevolle projecten realiseren, zoals kinderen naar buiten brengen, het conserveren en toegankelijk maken van cultuurhistorische schatten, spannende manieren om natuur te beleven, nieuwe bosaanplant en het maatschappelijke werk van de boswachter mogelijk te maken. Het Buitenfonds werkt samen met bedrijven en particulieren om groene wensen voor huidige en toekomstige generaties te realiseren.

- De kosten van beheer van het 1.500 meter halfverharde wandelpad vast te stellen op € 4.300 per jaar en dit te verwerken door het budget Gebiedsbeheer vanaf 2025 met dit bedrag te verhogen;
- In te stemmen met de randvoorwaarden voor een bijdrage uit het Buitenfonds om het nieuw bos minimaal 50 jaar te laten staan of anders een andere locatie nieuw bos te realiseren en het bos te beheren zodat er een minimale kroonbedekking is van 60%;
- De infografic openbaar te maken via de website van het recreatieschap;

2. ONDERWERP IN KORT BESTEK

Ontwikkelperspectief Bossen

In 2022 heeft Recreatieschap Voorne-Putten het Ontwikkelperspectief Bossen vastgesteld. Met het Ontwikkelperspectief wil het recreatieschap met haar huidige en nog te ontwikkelen bosgebieden positief bijdragen aan de recreatieve kwaliteiten van Voorne-Putten en zodoende positief bijdragen aan de leefomgevingskwaliteit en gezondheid van haar inwoners. In het licht daarvan wil het schap met haar bossen bijdragen aan versterking van het recreatief groen, vastlegging van CO₂ en verhoging van de biodiversiteit.

Afgelopen maanden heeft de Bosgroep Midden Nederland in opdracht van het schap gewerkt aan het opstellen van het Uitbreidings- en beheerplan Bos Brielse Meer en Bernisse. Daarin zijn alle locaties uit het Ontwikkelperspectief nader uitgewerkt. Hierbij is gekeken naar de landschappelijke inrichting, de zones van het waterschap, kabels en leidingen, bodemsituatie, recreatievoorzieningen etc. Vervolgens is per deelgebied gekeken naar geschikte boom- en struiksoorten, plantwijze, afscherming etc.

Revitalisering 1,2 hectare

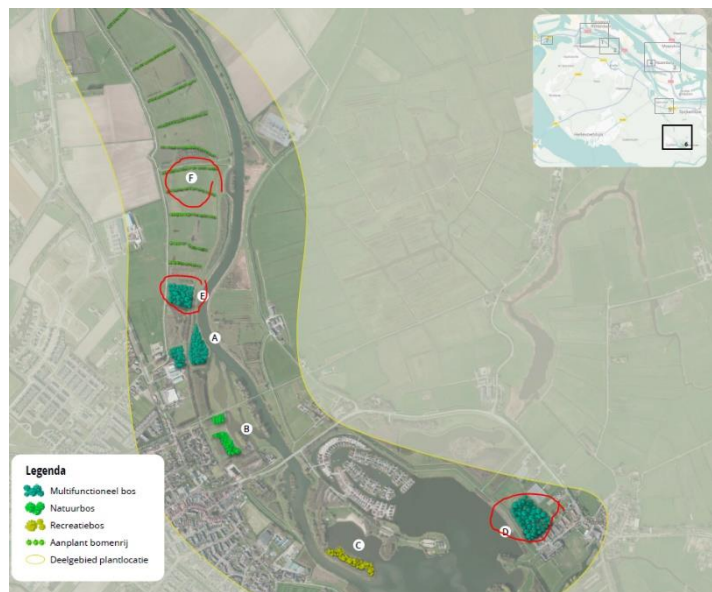
In het Ontwikkelperspectief zijn enkele bosvakken als minder vitaal beoordeeld. In het Uitbreidings- en beheerplan is gekeken op welke wijze deze vakken gerevitaliseerd kunnen worden. In de vakken worden extra bomen en struiken aangeplant soms in combinatie met het ringen van dominante boomsoorten waardoor deze doodgaan en op die plaatsen natuurlijke verjonging kan plaatsvinden. Het gaat hierbij om de locaties 1A, 1D en 3C aan de noordzijde van het Brielse Meer (zie infografic).

Nieuw bos: 30,2 hectare

Uit het uitbreidings- en beheerplan is gebleken dat 30,2 hectare nieuw bos gerealiseerd kan worden. Voor twee hieronder genoemde locaties lopen nog gesprekken. Voor locatie 6D is het voorstel om deze te laten vervallen.

Locatie 6D (2,6 hectare)

Deze locatie is verpacht aan een agrariër die het terrein in gebruik heeft als hooiland. Het hooi verkoopt hij aan de nabij gelegen manege. De pachter wil zijn hooiland niet kwijt en is tevens van mening dat het land niet geschikt is voor bos omdat het te nat is. Hij heeft alternatieven voorgesteld. Deze worden op dit moment onderzocht.

Het advies is om deze locatie niet mee te nemen. In de infografic is de locatie ook niet opgenomen.

Locatie 6E (1,3 hectare)

Deze locatie verpacht aan een andere agrariër. Het contract loopt 1-1-25 af. De pachter staat open voor het inleveren van deze locatie voor nieuw bos als de locatie 6F in pacht kan blijven en daarvoor een langere uitgiftetermijn afgesproken kan worden. Momenteel wordt verkend wat mogelijk is binnen de randvoorwaarden van het Didam arrest. Begin februari is een vervolgoverleg met de pachter.

Locatie 6F elzensingels op weilanden ten noorden van Zuidland langs de Bernisse (2,8 hectare)

Aan de oostzijde van de Bernisse, ten noorden van Zuidland, zijn twee weilanden in pacht uitgegeven aan agrariër die ook locatie 6E van het recreatieschap pacht. Hij gebruikt het met name voor beweiding van zijn vee. Dit gebied is geschikt voor de aanleg (en herstel) van elzensingels op de perceelsgrenzen en langs de greppels. Deze optie is voortgekomen uit een landschapsplan dat Tennet heeft opgesteld ter compensatie van de uitbreiding van haar station in Simonshaven. De elzensingels zijn een toevoeging voor het landschap, schermen het station van Tennet iets af en zorgen voor een hogere biodiversiteit in het gebied. Echter het is ook een kostbaar landschapselement, in aanleg en vooral ook in beheer. De aanlegkosten zijn hoog o.a. vanwege de grote lengte jonge aanplant waarlangs vee- en wildbescherming aangebracht moet worden. Voor het beheer en het nabijgelegen weidevogelgebied is het van belang dat de singels elke vijf jaar terug gezet worden.

De pachter heeft aangegeven onder voorwaarden mee te willen werken met de aanleg van de elzensingels. Voorwaarden gaan met name over zekerheden met betrekking tot zijn erfpachtcontracten en voor 1 kavel het vrijhouden van elzensingels (omdat zijn opa dat kavel in deze vorm al in eigendom had).

Het schap is in overleg met Tennet over de bijdrage. In de vorige bestuursvergadering van 8 november 2023 is besloten dat het schap alleen deze elzensingels aanlegt als de volledige kosten (inclusief afrastering en beheerkosten voor 30 jaar) worden vergoed door Tennet. Totaal gaat het dan om een bedrag van € 162.800. In een recent overleg heeft Tennet aangegeven dat zij ook een bijdrage verwacht van het schap. Afgesproken is om de kosten die het schap voor zijn rekening neemt middels vermeden pachtkosten en waardedaling van het terrein inzichtelijk maakt.

Wandelpaden

Onlangs is een subsidie bij de provincie Zuid-Holland aangevraagd voor de aanleg van wandelpaden in de gebieden 5D en 6D. Aangezien het voorstel is om locatie 6D te laten vervallen is het voorstel om de gelden te gebruiken voor uitbreiding van de wandelpaden op locatie 6A.

Daarnaast stellen we voor om op diverse locaties waar veel gewandeld wordt natuurpleinen te realiseren, bijvoorbeeld in de omgeving van de Kogeloven (deelgebied 2) en in het oostelijk deel bij de monding van de Bernisse (deelgebied 5). Totaal gaat het om circa 3.000 meter pad. Voor een natuurplein wordt een smalle strook regelmatig gemaaid zodat er "vanzelf" een pad ontstaat. Er zijn geen investeringskosten mee gemoeid en de extra beheerlast is verwaarloosbaar.

Herdenkings- en voedselbossen

Naar aanleiding van de bestuursvergadering van 8 november 2023 zijn randvoorwaarden opgesteld voor medewerking aan herdenkingsbossen (bijlage 1). De reeds aangemelde initiatiefnemer uit gemeente Voorne aan Zee heeft hierop aangegeven op zoek te gaan naar een andere locatie. Dit initiatief met name gericht op een locatie voor individuele herdenkingsbomen. Er is ook gesproken met een initiatiefneemster uit gemeente

Nissewaard. Zij gaf aan geen interesse te hebben. Via de gemeente Nissewaard zijn mogelijk nog andere geïnteresseerden, zij hebben via de gemeente de randvoorwaarden ontvangen. Momenteel hebben zich nog geen geïnteresseerden gemeld. Het voorstel is om locatie 6E tot oktober 2024 te reserveren. Als er geen plan beschikbaar is zal de locatie als nog door het recreatieschap ingeplant worden.

Vervolg

Na vaststelling van dit voorstel door het Algemeen Bestuur en subsidietoekenning door de provincie zullen de benodigde vergunningen aangevraagd worden. In het plantseizoen 2024/2025 zal de aanplant plaatsvinden. De planning is als volgt:

Activiteit	Nov/dec 2023	Jan/feb/ mrt 2024	Apr/mei/ juni 2024	Juli/aug/ sept 2024	Okt/nov/ dec 2024	Jan/feb/ mrt 2025	April 2025
Planvoorbereiding							
Cofinanciering organiseren							
Bestuursvoorstel vaststellen door AB							
Realisatie - vergunningaanvraag							
Realisatie - aanbesteding							
Realisatie - aanplant							
Opleveren							

3. VOORAFGAANDE BESLUITVORMING

Z22-1094/D22-5644 AB 23 februari 2022 - vaststellen Ontwikkelperspectief Bossen recreatiegebieden Voorne Putten en beschikbaar stellen van een krediet van € 50.000 voor uitwerken bosopgave Brielse Meer en Bernisse.

Z23-8372 / D23-40196 DB 8 november 2023 - plan ter kennisgeving, opdracht gegeven voor afstemming met erfpachters, ingestemd met randvoorwaarden aan herdenkingsbossen, ingestemd met verdere onderhandelingen met Tennet.

Z24-284 / D24-1342 DB 24 januari 2024 behandeling van het voorstel in het DB.

4. JURIDISCHE PARAGRAAF

Niet van toepassing.

5. FINANCIËLE PARAGRAAF

Voor de aanplant van nieuw bos en de revitalisering zijn de kosten door de Bosgroep geraamd op € 942.804. De kosten bestaan uit grotendeels uit realisatiekosten en projectmanagementkosten (ingeschat op 30% van realisatiekosten). Bij de realisatiekosten gaat het zowel om grondvoorbewerking, aanplant maar ook om afrastering om wildschade te voorkomen. Op dit moment zijn we uitgegaan van een worstcasescenario van afrastering voor alle bospercelen. Bij de aanbesteding zal per perceel gekeken worden of de kosten en andere nadelen van afrastering noodzakelijk zijn.

Kosten nieuw en te revitaliseren bos (totaal 34 hectare)

Wat	Kosten in euro's excl. BTW
Planvoorbereiding	20.000
Ontwerp	0
Realisatie: grondvoorbereiding, aanplant, wildbescherming etc	693.857
Realisatie: leges vergunning (3% van realisatiekosten)	20.790
Proceskosten (30%) incl communicatie	208.157
Totale kosten Brielse Meer en Bernisse (excl. BTW)	942.804

Dekking	Euro's excl. BTW
Begrotingssubsidie provincie Zuid-Holland	800.000
Externe financiering via Buitenfonds	142.804
Totaal excl. BTW	942.804

De begrotingssubsidie van de provincie Zuid-Holland is 30 september 2023 aangevraagd. Een aanvulling is 5 december 2023 geleverd. We verwachten eind januari een akkoord te ontvangen. De provincie zal ieder geval een voorbehoud geven voor verkrijgen vergunningen.

Voor de subsidie van € 800.000 verwacht de provincie dat het schap 34 hectare nieuw bos aanlegt en revitaliseert op Voorne Putten. Recent is gebleken dat helaas toch nog een locatie afvalt. We zullen streven om deze 2,6 hectare op een andere locatie aan te planten. Mocht dat niet mogelijk zijn in de Bernisse en/of het Brielse meer dan kan aanplant mogelijk in de Uitwaayer.

Begin december hebben we een gesprek gehad met het Buitenfonds. Zij zijn welwillend om 10 hectare nieuw bos te financieren (circa 220.000 euro). Hiermee is het ontbrekende bedrag van €142.804 ruimschoots binnengehaald.

Het Buitenfonds stelt als eis dat het nieuwe bos minimaal 50 jaar blijft staan. Mocht er onverhoopt toch gekapt moeten worden zal er een herplantplicht gelden voor het schap.

Kosten voor het halfverhardingspad

Wat	Kosten in euro's excl. BTW
Ontwerp	€ 1.000
Realisatiekosten (1500 x 25 euro)	€ 37.500
Proceskosten 10%	€ 3.750
Totaal excl. BTW	€ 42.250

Dekking	Excl. BTW
Recreatieschap Voorne Putten	€ 10.562
Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Recreatiegebieden (75%)	€ 31.688
Totaal excl. BTW	€ 42.250

De subsidie voor het halfverhardingspad is 13 december aangevraagd bij de provincie. De verwachting is dat half februari een besluit genomen wordt over eventuele toekenning.

Het voorstel is om 2 kredieten aan te maken voor deze 2 projecten. Zodra de subsidies niet worden toegekend zullen de projecten ook niet uitgevoerd worden.

Beheerkosten ten opzichte van de bestaande situatie

De beheerkosten voor het nieuw bos bestaat uit twee aspecten

- 1) Extra jeugdverzorging de eerste 3 jaar
- 2) Beheerkosten over de lange termijn.

Via het Terreinbeheermodel is er een berekening gemaakt voor de beheerkosten. Uit deze berekening blijkt dat de omvorming van de huidige doeltypen naar bos qua beheer vrijwel budgetneutraal kan plaatsvinden.

Voor de 1.500 meter te realiseren halfverhardingspad zijn extra beheerkosten te verwachten van € 4.300 per jaar.

6. COMMUNICATIE

Na de bestuursvergadering wordt de projectenpagina op de website van het recreatieschap aangepast. Daar wordt ook de infografic op geplaatst. De natuurvereniging is tussentijds op de hoogte gebracht van de gemaakte keuzes. Aangezien hun opmerkingen volledig zijn meegenomen hadden zij geen aanvullende opmerkingen. De bezoekers die tijdens de inloopbijeenkomst op 15 juni jl. hun e-mailadres hebben achtergelaten krijgen de infografic toegestuurd.

Met de pachters van de locaties in recreatiegebied De Bernisse is persoonlijk contact.

7. WIJZE VAN TOTSTANDKOMING

Dit voorstel is in nauwe samenwerking met de gemeenten Voorne aan Zee en Nissewaard tot stand gekomen. Ook Waterschap Hollandse Delta en de provincie Zuid-Holland zijn betrokken.

Op 15 juni is een informatiebijeenkomst geweest voor omwonenden in Geervliet en Heenvliet en andere geïnteresseerden. De opgehaalde input is meegenomen in het voorstel.

8. VERDERE PROCEDURE

Uitvoering conform besluit.

Hoogachtend,

Dhr. J.L. Bal
Secretaris